

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET

☒: 1358 Budapest, Széchenyi rakpart 19.

☎: 441-6501

Ügyszám: 375 /2010/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

478/2010. (XI. 17.) számú

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) a **panaszos**¹ 2010. július 23-án előterjesztett **panaszát** a 2010. november 17-én megtartott zárt ülésén hozott döntése alapján

á t t e s z i

az intézkedést foganatosító szerv – a B. Városi Rendőrkapitányság – vezetőjéhez.

A vizsgált ügyben alapjogot sértő intézkedésre nem került sor.

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

A panaszos 2010. július 23-án, postai úton előterjesztett panaszbeadványában a rendőrség 2010. július 17-én éjszaka foganatosított rendőri intézkedést kifogásolta, és kérte, hogy ügyét a Testület vizsgálja ki.

I.

A panaszos panaszbeadványában előadta, hogy 2010. július 17-én 1 óra 30 perc körül a B. Városi Rendőrkapitányság járőrei rendőrségi gépjárművel jelentek meg a panaszban megjelölt helyszínen. A rendőrségi gépkocsi nagy fékcsikorgással érkezett meg, amire a panaszos és családja felébredt. Ezt követően a járőrök kiszálltak a gépjárműből, és alaposan betekintettek az ingatlanának kertjébe. Ez benne és a többi ottlakó személyben komoly riadalmat keltett. Előadta továbbá, hogy szomszédos házban lakó személyekkel jelenleg is perben áll.

Mindezek alapján kérte a Testület vizsgálatát.

¹ Az Rtv. 93/A. § (8) bekezdése értelmében a panaszos személyes adatait töröltük.

II.

A panasz kivizsgálása során – a tényállás pontosabb megismerése érdekében – a Testület felvilágosítás-kéréssel fordult az Országos Rendőr-főkapitányság Ellenőrzési Szolgálatának vezetőjéhez, és kérte, hogy nyilatkozzanak a tekintetben, hogy történt-e a helyszínen rendőri intézkedés, milyen indokkal és miért került sor a panaszos udvarának szemrevételezésére, illetőleg az intézkedés összefüggésben áll-e a panaszos és szomszédja vitájával.

A rendőrség a Testület felvilágosítás-kérésére 2010. augusztus 23-án az alábbi iratokat bocsátotta rendelkezésre.

1) Az illetékes rendőrkapitányság szolgálatvezetőjének 29000-105/1156/1/2010.P. számú a panasszal kapcsolatosan készített jelentése szerint 2010. július 17-én 1 óra 57 perckor egy helyben lakó hölgy segélykérőn tett bejelentést, miszerint ismeretlen személy nyomja a családi háza csengőjét. A bejelentés körülményeinek tisztázása végett a helyszínre vonult a 6. sz. járőrkörzet alapján szolgálatot teljesítő r. törzsőrmeister és r. őrmester járőr. A bejelentett címen megtalálták a bejelentőt és fiát, akik nem látták, hogy ki csengetett, illetve az utcán se látott a bejelentő fia senkit. A járőrök az esetleges jogsértések megállapítása vagy kizárása végett megkísérelték felkutatni a csengető személyt, s ennek keretében átvizsgálták az utca környezetét, és a bejelentő házának portáját, valamint az érintett ingatlannal szomszédos másik két udvarra is betekintettek anélkül, hogy azok területére léptek volna. Az ismeretlen csengető személy felkutatása nem vezetett eredményre.

A bejelentő elmondta, hogy perben van a szomszédjaival, de mivel nem látta a csengető személyt, így nem tudja azzal „gyanúsítani”, hogy ő csengetett volna. A rendőrség álláspontja szerint a rendőri intézkedésnek nem minősülő kivonulás semmilyen tekintetben nem volt összefüggésben a panaszos és a bejelentő közötti vitával.

A jelentés leszögezi továbbá még azt a tény, hogy a rendszeresített rendőrségi gépjárművekben blokkolásgátló rendszer működik, ami a gépkocsi állóra fékezését és így az azzal járó fékcsikorgást kizárja.

2) Az illetékes rendőrkapitányság kapitányságvezetőjének 040005/42/1/2010.P. sz. (04020/3728-1/2010.ált) 2010. augusztus 16-án kelt válasza a fentiek megisméltése mellett rögzíti, hogy az ügyben rendőri intézkedés nem történt, a panaszos udvarának „szemrevételezésére” az esetlegesen megvalósult szabálysértés elkövetőjének felkutatása miatt került sor.

3) A helyszínre kivonuló járőr 04020/504705/2010/id sz. jelentése szerint, 2010. július 17-én 1 óra 57 perckor a B. Városi Rendőrkapitányság ügyeletesének utasítására megjelent a helyszínen, mert onnan bejelentés érkezett, hogy ismeretlen személy nyomja a ház csengőjét. A házat már a szomszédos utca kereszteződésétől lassan közelítette meg, hogy a gépkocsi menetzaja miatt az esetleges elkövető ne hagyja el a helyszínt. Kérkezésekor sem a bejelentő háza előtt, sem az utcán nem látott senkit. A bejelentő elmondta, hogy a járőr előtt érkező fiát is a feltételezett elkövető miatt hívta a helyszínre. Előadta, hogy csengetésre ébredt, egyedül volt otthon és mivel nem várt senkit, ezért nem mert kinézni az ablakon. A helyszínre érkező fia nem látott senkit az utcán. Előadta továbbá, hogy szomszédjával, a panaszossal régóta perben áll, de mivel nem látta az ismeretlen csengetőt, ezért nem tudja azzal „gyanúsítani”,

hogy ő csengetett volna. Ezt követően a bejelentő jelenlétében ellenőrizte a ház udvarát, ahol nem talált illetéktelen személyt, majd elemlámpával ellenőrizte a helyszínt és annak környékét. Ennek során a szomszédos házak udvarára is betekintett a kerítésen keresztül. A csengető személy felderítése végetti ellenőrzés nem vezetett eredményre. A helyszínen a bejelentő elmondása alapján nem volt megállapítható, hogy a valaki szándékosan nyomta volna a bejelentő csengőjét, előfordulhat, hogy a csengő működését zárlat, vagy egyéb műszaki hiba okozta. A helyszínen ennek alapján semmilyen jogsértés nem volt megállapítható. A helyszínt, tekintve, hogy az ügy további intézkedést nem igényelt, az ügyeletes utasítására 2 óra 8 perckor hagyta el.

III.

A Testület a panaszbeadvány és a rendőrségtől kapott felvilágosítás alapján az alábbi megállapításra jutott.

1) A Testületnek elsődlegesen abban a kérdésben kellett állást foglalnia, hogy a sérelmezett események vizsgálatára a hatásköre kiterjed-e.

A Testület hatáskörét a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) szabályozza. Az Rtv. 92. §-ának (1) bekezdése értelmében az, akinek az Rtv. IV., V. és VI. fejezetében meghatározott kötelezettség megsértése, a rendőri intézkedés, annak elmulasztása, a kényszerítő eszköz alkalmazása alapvető jogát sértette – választása szerint – panasszal fordulhat az intézkedést foganatosító rendőri szervhez, vagy kérheti, hogy panaszát az országos rendőrfőkapitány a Testület által lefolytatott vizsgálatot követően bírálja el.

Az Rtv. idézett rendelkezése szerint a Testület hatáskörébe kizárólag azon rendőri intézkedések tartoznak, amelyek az Rtv. IV., V. és VI. fejezetének alkalmazásával összefüggésben merülnek fel, más esetekben érdemi vizsgálatot nem folytathat. Ennek megfelelően a Testületnek

- a rendőri tevékenység általános elveinek és szabályainak érvényesülése (pl. intézkedési kötelezettség, arányosság, azonosíthatóság, segítségnyújtási kötelezettség),
- a rendőri intézkedések vagy azok elmulasztása (pl. igazoltatás, ruházat- csomag- jármű- átvizsgálás, elfogás, előállítás, közlekedésrendészeti intézkedés),
- a kényszerítő eszközök törvényes alkalmazása (pl. testi kényszer, bilincs, vegyi eszköz, sokkoló, rendőrbot, lőfegyverhasználat, csapaterő alkalmazása, tömegoszlatás),

tekintetében van hatásköre eljárni és az adott intézkedést, cselekményt, vagy mulasztást vizsgálni abból a szempontból, hogy történt-e alapjogi sérelem.

Az Rtv. IV. fejezetében szereplő 11. § (1) bekezdése szerint a rendőr köteles a szolgálati beosztásában meghatározott feladatait a törvényes előírásoknak megfelelően teljesíteni. A 11.§ (1) bekezdése – a fentebb kifejtettek alapján – olyan általános jellegű rendőri kötelezettséget rögzít, amelynek megsértése esetén helye van a Testület eljárásának akkor is, ha a jogsértés nem az Rtv. V. és VI. fejezetében foglalt rendelkezések alkalmazásával függ össze. Az Rtv. 11.§-án keresztül vizsgálhatóvá válik tehát a rendőrség részéről eljáró személyek olyan tevékenysége is, amely az Rtv.-től eltérő, egyéb jogszabályok által rendezett eljárási szabályok alapján zajlik.

A rendelkezésre álló iratokból megállapítható, hogy az illetékes rendőrkapitányság járőrei a szomszéd bejelentése (valaki éjszaka becsöngetett hozzá) alapján érkezettek a helyszínrre, ahol

szabálysértés gyanújának megerősítése, illetőleg cáfolása és az esetleges elkövető felderítése céljából helyszínbemjárásos adatgyűjtést végeztek.

Az Rtv. 13. § (1)-(2) bekezdése rendelkezik a rendőrök intézkedési kötelezettségéről, miszerint „a rendőr jogkörében eljárva köteles intézkedni vagy intézkedést kezdeményezni, ha a közbiztonságot, a közrendet vagy az államhatár rendjét sértő vagy veszélyeztető tény, körülményt vagy cselekményt észlel, illetve ilyet a tudomására hoznak. Ez a kötelezettség a rendőrt halaszthatatlan esetben szolgálaton kívül is terheli, feltéve, hogy az intézkedés szükségességének időpontjában intézkedésre alkalmas állapotban van. A rendőr köteles a törvény rendelkezésének megfelelően, részrehajlás nélkül intézkedni.”

Az intézkedési kötelezettség szabályait pontosítják a Rendőrség Szolgálati Szabályzatáról szóló 62/2007. (XII. 23.) IRM rendelet (a továbbiakban: Szolgálati Szabályzat) 3. §-ának rendelkezései. E szakasz (1) bekezdése szerint: „Bűncselekmény vagy szabálysértés észlelése, valamint a közbiztonságot, a közrendet, az államhatár rendjét, a polgárok személyét vagy javait sértő vagy fenyegető veszélyhelyzet esetén, illetőleg ha ilyet hoznak tudomására, a rendőrt intézkedési kötelezettség terheli.”

A panaszos által kifogásolt rendőri magatartás kapcsán a fentiek alapján megállapítható, hogy az, az Rtv. rendelkezései szerint végrehajtott rendőri fellépésnek minősül.

Ahhoz, ugyanakkor, hogy a Testület a konkrét esetben vizsgálatot folytathasson, a panaszos alapjogi érintettségét is meg kellett állapítani.

Az Rtv. fent idézett rendelkezései alapján a panaszeljárásnak minden olyan személy alanya lehet, akinek jogát vagy jogos érdekét a rendőri intézkedés érintette, akkor is, ha a kifogásolt intézkedést nem vele szemben fogantatosította a rendőrség.

A konkrét ügyben a Testület úgy ítélte meg, hogy ugyan a panaszossal szemben a rendőrség intézkedést nem hajtott végre, azzal, hogy az adatgyűjtő tevékenység a panaszos házána udvarára is kiterjedt, és állítása szerint nyugalma is megzavarta, a panaszos is az intézkedés által érintett személlyé vált, és előadása a Testület panaszeljárása keretében vizsgálható.

2) A rendőrség ezt követően a rendőrök által végrehajtott cselekmények jogszerűségét és arányosságát vizsgálta.

A rendelkezésre álló iratok alapján a Testület úgy ítélte meg, hogy a konkrét esetben a rendőrök az Rtv. 13.§-ának és a Szolgálati Szabályzat 3. §-ának fent idézett rendelkezéseiben foglalt kötelezettségüknek eleget téve, jogszerűen jelentek meg a panaszos lakóhelye közelében és végeztek adatgyűjtő tevékenységet a szabálysértés gyanújának megerősítése, illetőleg cáfolása végett

A Testület a rendőröknek az adatgyűjtés keretében végzett és a panaszt érintő tevékenységét az Rtv. 15. §-ában foglalt arányosság követelményét alapul véve is vizsgálta abból a szempontból, hogy nem jelentett-e aránytalan terhet a panaszosra nézve.

Az Rtv. 15. § rendelkezik általános jelleggel a rendőri intézkedések során betartandó arányosság követelményéről. Ennek értelmében: „A rendőri intézkedés nem okozhat olyan hátrányt, amely nyilvánvalóan nem áll arányban az intézkedés törvényes céljával. Több

lehetséges és alkalmas rendőri intézkedés, illetőleg kényszerítő eszköz közül azt kell választani, amely az eredményesség biztosítása mellett az intézkedéssel érintettre a legkisebb korlátozással, sérüléssel vagy károkozással jár.”

A rendelkezésre bocsátott iratok és információk alapján a Testület arra a következtetésre jutott, hogy a járőrök panaszolt magatartása, vagyis hogy a panaszos kertjét oda betekintve átvizsgálták, a bejelentés ismeretében szükséges és arányos eljárásnak tekinthető, ezért nem volt alkalmas arra, hogy a panaszos tulajdonhoz való alapjogának megsértését megvalósítsa.

3) A panaszos sérelemként említette továbbá, hogy a kikerülő rendőrségi gépkocsi nagy fékcsikorgással érkezett meg, amire a panaszos és családja felébredt.

Ezzel összefüggésben a rendőrség megjegyzi, hogy a rendszerített rendőrségi gépjárművekben blokkolásgátló rendszer működik, ami a gépkocsi állóra fékezését és így az azzal járó fékcsikorgást kizárja. Az eljáró rendőr előadja továbbá, hogy a bejelentés helyszínét a szomszédos utca kereszteződésétől lassan közelítette meg, hogy a gépkocsi menetzaja miatt az esetleges elkövető ne hagyja el a helyszínt.

A panaszos előadása és a rendőrség válasza ellentmondanak egymásnak abban, hogy a bejelentés nyomán kikerülő rendőrök valóban nagy fékcsikorgással állították volna meg a szolgálati járművet. A Testület megjegyzi ugyanakkor, hogy amennyiben a panaszos állítása igazolódott volna, akkor sem lett volna alkalmas a pihenéshez való alapvető jogának megsértésére a rendőrök azon magatartása, hogy éjszakai órában csikorgó fékezéssel állnak meg a szomszéd ház előtt ház előtt.

Mindezek miatt a Testület a rendőrök érkezésével összefüggő panaszosi sérelem kapcsán alapjogsértést nem állapított meg.

IV.

Fentiekre tekintettel a Testület a panaszt nem találta megalapozottnak.

Az Rtv. 93. §-ának (2) bekezdése szerint a Testület az alapvető jogot nem sértő intézkedéssel szemben előterjesztett panaszt az intézkedést fogyanatosító szerv vezetőjéhez átteszi, illetve ha az áttétel ellen a panaszos panaszában előzetesen tiltakozott, az eljárást megszünteti. Mivel a panaszos az áttétel ellen előzetesen nem tiltakozott, a Testület a rendelkező részben foglaltak szerint döntött.

Budapest, 2010. november 17.

Dr. Juhász Imre
elnök

Dr. Kozma Ákos
elnökhelyettes, előadó testületi tag

Fráterné dr. Ferenczy Nóra
testületi tag

Dr. Féja András
testületi tag

Dr. Kádár András Kristóf
testületi tag

Független Rendészeti Panasztestület